

Høringsnotat

**Tiltak for å forberede avvikling av
overgangsordningen i VOEC – Forslag
til endringer i tollavgiftforskriften og
skattebetalingslov- og forskrift**

Innhold

1	Innledning og bakgrunn	3
2	Overgangsordningen i VOEC-ordningen	5
2.1	Gjeldende rett.....	5
2.2	Tilsvarende ordninger i andre land.....	6
2.3	Departementet vurdering og forslag	6
3	Plikt til Å gi opplysning om VOEC-nummeret digitalt mv.	9
3.1	Gjeldende rett.....	9
3.2	Departementets vurdering og forslag	10
4	Samlefortolling – virkeområde.....	12
4.1	Gjeldende rett.....	12
4.2	Departementets vurdering og forslag	13
5	Månedlig oppgjørsordning for samledeklarasjon levert av speditører.....	14
5.1	Gjeldende rett.....	14
5.2	Departementets vurdering og forslag	15
6	særlig tilrettelagt ordning med adgang til tolldokumentasjon uten å beregne toll- og merverdiavgift	16
6.1	Gjeldende rett.....	16
6.2	Departementets vurdering og forslag	17
7	Økonomiske og administrative konsekvenser	18
7.1	Det offentlige.....	18
7.2	Næringslivet	19
7.3	Privatpersoner.....	20
8	Ikrafttredelse	21

1 INNLEDNING OG BAKGRUNN

I dette høringsnotatet foreslår departementet endringer i tollavgift-, vareførsel- og skattebetalingsregelverket, som skal legge til rette for avvikling av det midlertidige deklareringsunntaket for varer med verdi under 350 kroner. Enkelte av forslagene følger opp forslag som det ble redegjort for i Meld. St. 2 (2021-2022) *Revidert nasjonalbudsjett 2022* pkt. 4.7.

I 2020 ble 350-kronersgrensen for toll- og avgiftsfri innførsel av varer avviklet.

For næringsmidler, restriksjonsbelagte varer og varer som ilegges særavgift, ble 350-kronersgrensen avviklet fullt ut 1. januar 2020. Toll- og avgifter som oppstår ved innførsel av slike varer beregnes og betales nå som et ledd i tollbehandlingen. I praksis håndteres tollbehandlingen av de fleste slike varer av speditører som opptrer som fullmektig (tollrepresentant) for den som er mottaker av varen (avgiftspliktige). For dette tar speditøren betalt i form av et administrasjonsgebyr.

For alle andre varer ble 350-kronersgrensen avviklet 1. april 2020. For slike varer med verdi under 3 000 kroner (som selges til forbrukere i Norge, er plikten til å beregne og betale merverdiavgift lagt på den utenlandske tilbyderen (selger) av varen. Det vil si at merverdiavgiften skal inkluderes i salgsprisen og at den utenlandske tilbyderen skal registrere seg i den forenklete VOEC-ordningen (VOEC-VAT on E-Commerce).

I Innst. 4 L (2019-2020) ba Stortinget regjeringen om å utforme en overgangsordning i forbindelse med innføringen av VOEC-ordningen. For å følge opp Stortingets vedtak ble det innført en overgangsordning med et generelt midlertidig unntak fra deklareringsplikten for varesendinger med verdi under 350 kroner. Etter overgangsordningen har varer hvor det ikke er oppkrevet merverdiavgift av tilbyder gjennom VOEC-ordningen, fortsatt deklarasjonsfritak. I praksis innebærer dette fritaket at det fremdeles kommer varer til landet med verdi under 350 kroner som det ikke betales merverdiavgift av. Denne overgangsordningen gjelder fortsatt, men bør etter departementets mening avvikles.

For å gjøre avviklingen av overgangsordningen enklere for aktørene som forestår innførsel av varer med verdi under 350 kroner til Norge, foreslår departementet i dette høringsnotatet enkelte tiltak for å øke andelen av forsendelser hvor opplysninger om VOEC-nummeret kommer frem av forsendelsen. Tiltakene har som formål å lette byrdene for aktørene i vareførselen når overgangsordningen for varer under 350 kroner avvikles.

I kapittel 2 redegjøres det for VOEC-ordningen og forslaget om å avvikle overgangsordningen for varer under 350 kroner. I kapittel 3 redegjøres det for forslag om plikt for transportørene/speditørene til å gi opplysningen om forsendelsens VOEC-nummer digitalt. Det foreslås presisert at ordningen med samlefortolling også vil omfatte varer under 350 kroner og at volumet på varer for en aktør for å omfattes av ordningen med samlefortolling reduseres fra 50 000 vareforsendelser til 10 000 vareforsendelser per år, jf. kapittel 4. I kapittel 5 redegjøres det for et forslag om en etablering av månedsoppgjør for speditørers innbetaling av merverdiavgift for varer med verdi under 3 000 kroner.

Departementet foreslår at forslaget om plikt for transportørene til å gi opplysningen om forsendelsens VOEC-nummer digitalt vedtas så snart som mulig etter at forslaget har vært på høring. Det foreslås imidlertid å legge til rette for næringslivets omstillingsbehov, og at kravet om digitalt VOEC-nummer gjøres obligatorisk i samme takt som nytt system for melde- og opplysningsplikten implementeres, se nærmere under punkt 3.2.

Departementet foreslår videre at også avviklingen av overgangsordningen for varer under 350 kroner reduksjon i ordningen med samlefortolling og forslaget om månedlig oppgjørsordning for samlefortolling og vedtas så snart som mulig etter at høringen er gjennomført, og trer i kraft fra 1. oktober 2023.

Fra 1. januar 2023 erstatter tollavgiftsloven og vareførselsloven, gjeldende tollov. Forslagene i dette høringsnotatet bygger på regelverket i tollavgiftsloven og vareførselsloven. Forslag til forskrifter til de to nye lovene har vært på høring, men er ikke fastsatt.

2 OVERGANGSORDNINGEN I VOEC-ORDNINGEN

2.1 Gjeldende rett

I 2020 ble det innført en ordning der utenlandske tilbydere (eksportører/salgsplassformer) med omsetning til Norge over 50 000 kroner i året, skal registrere seg enten ordinært eller i en forenklet ordning der de krever opp norsk merverdiavgift fra norske privatpersoner (VOEC). Ved den forenklete ordningen betaler norsk kunde merverdiavgift til selger samtidig som de betaler selve varen og frakt. Varen vil da ikke være underlagt deklarasjonsplikt (ved grensepassering) og vil kunne gå rett til utlevering. Den utenlandske aktøren innrapporterer og betaler så merverdiavgift til Skatteetaten. Den forenklete ordningen gjelder der den enkelte vare har en verdi under 3 000 kroner. VOEC-ordningen omfatter ikke næringsmidler, restriksjonsbelagte varer eller særavgiftspliktige varer.

Når merverdiavgiften oppkreves gjennom VOEC-ordningen, gjelder det et unntak fra plikten til å levere tolldeklarasjon ved innførsel av varer. Dette deklareringsunntaket forutsetter at transportøren/speditøren gir informasjon til tollmyndighetene om tilbyderens unike identifikasjonsnummer (VOEC-nummeret) når varen innføres. Dette informasjonskravet omtales gjerne som «merking» av forsendelsene. Ved innføringen av ordningen var det usikkerhet om tilstrekkelig mange tilbydere ville merke forsendelsene på korrekt måte når det gjaldt varer med verdi under 350 kroner, slik at transportøren hadde nødvendig informasjon til å gi opplysning om VOEC-nummeret til tollmyndighetene. Utfordringen knyttet seg primært til at speditørene som forestår tolldeklarerer på vegne av mottakere av varer ikke ville være i stand til å håndtere tolldeklarerer av et stort antall varer med verdi under 350 kroner, som før 2020 kunne innføres toll- og avgiftsfritt og også uten å måtte deklarerer. I utgangspunktet

bygger VOEC-ordningen på at varer hvor opplysninger om VOEC-nummeret ikke gis til tollmyndighetene skal tollbehandles og merverdiavgift oppkreves ved innførsel av varen.

2.2 Tilsvarende ordninger i andre land

Norge var det første landet i Europa som har utformet et generelt system for beskatning av lavverdivarer fra næringsdrivende til forbrukere i samsvar med OECDs retningslinjer for merverdiavgift ved internasjonal handel. Det forventes at flere land vil komme etter og innfører lignende system. Foreløpig har vi kun erfaring fra EU, Australia og New Zealand.

EUs «Import One Stop Shopping» (IOSS) som ble innført fra 1. juli 2021, er i noen grad basert på de samme prinsippene som i Norge. I EU er det i motsetning til Norge, valgfritt om man skal registrere seg i IOSS og forhåndsbetale eller om man skal oppkreve merverdiavgift ved grensepassering. For de som velger grenseoppkreving tilbyr EU en ordning med en forenklet deklarasjonsprosedyre (Special Arrangement) hvor transportør/speditør får en måneds betalingsutsettelse.

Erfaringene så langt i EU er at en stor majoritet velger registrering og forhåndsbetaling.

Australia og New Zealand var de første landene som innførte et system hvor salgsplattformene krever inn merverdiavgift på vegne av toll- og skattemyndighetene. Ordningen som benyttes for håndtering av lavverdisendinger til privatpersoner innebærer at toll og andre innførselsavgifter innkreves på salgstidspunktet. I disse landene praktiseres ingen subsidiær ordning med oppkreving av merverdiavgift ved grensepassering. Disse landene driver imidlertid effektiv og målrettet kontroll mot avgiftspliktige plattformer eller selgere.

2.3 Departementet vurdering og forslag

VOEC-registrering og forhåndsbetaling av merverdiavgift er en pliktig ordning i Norge. Aktørene kan ikke i stedet velge å kreve opp merverdiavgift i forbindelse med innførsel

av varen. Provenyinnegangen er økende, men andelen forsendelser til privatpersoner i Norge med verdi under 3 000 kroner som er merket med VOEC-nummeret utgjør per i dag ifølge Tolletaten anslagsvis kun om lag 20-25 pst. av det totale volumet av slik sendinger som er registrert. Dette tyder på at det er flere forsendelser fra utenlandske eksportører/salgsplassformer som er registrert ikke er merket slik at VOEC-nummeret kommer frem av forsendelsen. Dette kan også gjelde flere tilfeller hvor merverdiavgiften faktisk er forhåndsbetalt.

Andelen sendinger med verdi under 350 kroner utgjør en stor andel av sendingene med verdi mellom 0 og 3 000 kroner. Dersom overgangsordningen med midlertidig generelt unntak fra deklarasjonsplikten for alle varer med verdi under 350 kroner oppheves nå, vil det trolig bli en betydelig økning i volumet av sendinger som må tollbehandles. Det vil gjelde VOEC-varer med verdi under 350 kroner uten at VOEC-nummeret følger med forsendelsen. Tolletaten anslår at volumene som må tollbehandles vil øke med rundt 50 pst. for de fleste aktørene. Posten som i dag har hovedandelen av markedet for sendinger med verdi under 350 kroner, vil sannsynligvis få en mangedoblet økning i antall sendinger som må tollbehandles.

For varer som innføres og ikke omfattes av VOEC eller av overgangsordningen om unntak fra deklareringsplikt for varer med verdi under 350 kroner, gjelder de ordinære regler om tollbehandling av varer. Krav som etter dette oppstår ved innførsel oppkreves som hovedregel av speditør via dagsoppgjørsordningen, som betaler daglig til Skatteetaten. Krav kan også belastes tollkredittordningen dersom den næringsdrivende importøren er innvilget slik kreditt. Dette kan skje i regi av speditør eller av den næringsdrivende selv som har tillatelse til å deklare i Tolletatens fortollingssystem TVINN. I tillegg kan kravet betales ved grensepassering – en ordning som benyttes sjelden.

Regjeringen har tidligere varslet at overgangsordningen med generelt unntak fra deklareringsplikt for VOEC-varer med verdi under 350 kroner uten at VOEC-nummer

fremkommer av forsendelsen, skal avvikles så raskt som mulig og senest i løpet av 2023. Etter departementets vurdering må det legges til rette for at både speditørene og etatene praktisk vil kunne håndtere en slik overgang før overgangsordningen kan avvikles. Før ordningen avvikles må man som redegjort for i Meld. St. 2 (2021-2022) Revidert nasjonalbudsjett 2022 pkt. 4.7, være tryggere på at aktørene vil være i stand til å håndtere tollbehandlingen av varer med verdi under 350 kroner som ikke er korrekt merket med et VOEC-nummer.

Skatteetaten og Tolletatene har anbefalt at det gjøres enkelte tiltak for å legge til rette for en avvikling av deklareringsunntaket. Tiltakene er særlig innrettet mot å styrke etterlevelsen av VOEC-ordningen, slik at en får en økt andel lavverdivarer som er korrekt håndtert i ordningen, herunder at forsendelsene er korrekt merket med VOEC-nummer. Departementet foreslår i dette høringsnotatet å følge opp forslagene fra etatene. Dette gjelder forslag om en plikt for transportørene til å gi opplysningen om forsendelsens VOEC-nummer digitalt, utvide adgangen til samlefortolling til å omfatte varer med verdi under kroner 350 og en ordning med månedsoppgjør for speditørers innbetaling av toll- og merverdiavgift for varer med verdi under 3 000 kroner.

I tillegg legger departementet opp til at en midlertidig ordning med adgang til å tollbehandle varer uten at det oppstår plikt til å beregne og betale merverdiavgift videreføres inntil videre, og at denne adgangen fremkommer av vareførselsforskriften.

Departementet legger til grunn at disse tiltakene gjør at det vil være forsvarlig å avvikle den generelle overgangsordningen fra 1. oktober 2023. Både etatene, tilbyderne og næringslivet gis også noe tid til å forberede seg på det økte volumet som må tolldeklarerer når overgangsordningen avvikles. Departementet viser til forslaget om at vareførselsforskriften § 4-1-24 annet ledd (tollforskriften § 4-10-4 bokstav i) oppheves, og erstattes av en bestemmelse som klargjør at varer med mindre verdi er varer med verdi under 3 000 kroner eksklusive frakt og transportkostnader.

3 PLIKT TIL Å GI OPPLYSNING OM VOEC-NUMMERET DIGITALT MV.

3.1 Gjeldende rett

Enhver som bringer en vare til eller fra tollområdet skal fremlegge eller oppgi varen for kontroll, jf. tolloven § 3-1 annet ledd første punktum.

Etter § 3-1-17 i forskrift 17. desember 2008 nr. 1502 til lov om toll og vareførsel (tollforskriften) skal den som innfører en vare som omfattes av VOEC-ordningen gi opplysning til tollmyndighetene (meldeplikt) om tilbyders identifikasjonsnummer (VOEC-nummeret). Dette er et unikt nummer som virksomheter og markeds plasser får når de registrerer seg i Skatteetatens VOEC-ordning. Bestemmelsen videreføres i § 2-4-3 i utkast til vareførselsforskriften. I vareførselsloven følger plikten for fører til å gi opplysninger om varer som bringes med som last av vareførselsloven § 2-3 første ledd og plikten til å fremlegge varen for kontroll av vareførselsloven § 2-4 første ledd.

Den som transporterer varen til Norge skal derfor, om slikt nummer er oppgitt, gi tollmyndighetene VOEC-nummeret i forsendelsesinformasjonen. Aktørene har i dag frihet med hensyn til hvordan transportøren skal gis tilgang til VOEC-nummeret. Det innebærer at merkingen kan skje via digital kommunikasjon eller fysisk ved merking av forsendelsen.

VOEC-nummeret oppgis i dag til tollmyndighetene både digitalt i forsendelsesdata og ved fysisk merking på den aktuelle sendingen. Melding kan også gis ved at det leveres papirdokumentasjon når fører av transportmiddel ankommer grensen, da blir ikke opplysningene registrert i Tolletatens systemer. Erfaringer viser at VOEC-merkingen (både digitalt og fysisk) kan være feil eller mangle helt.

3.2 Departementets vurdering og forslag

Departementet foreslår å gjøre det obligatorisk for den som innfører en VOEC-vare å gi opplysning til tollmyndighetene om VOEC-nummeret digitalt, og at dette gjøres via Tolletatens systemer for levering av forsendelsesinformasjon.

Når opplysninger om VOEC-nummeret i dag ikke leveres på en enhetlig måte, medfører dette en risiko for feil og misbruk av ordningen, unødig opphold i logistikken, og at VOEC-varer tollbehandles på ordinær måte. Dette kan medføre at privatpersoner risikerer dobbeltbeskatning og unødige gebyrer.

I Norge er VOEC-ordningen utformet slik at selv om VOEC-registrering og forhåndsbetaling er pliktig, så skal forsendelser som ikke har opplysninger om VOEC-nummeret tollbehandles etter de ordinære reglene (subsidiær ordning).

Både for å motivere til riktig merking av forsendelse av lavverdivarer til Norge, og for at de som i dag gjør dette korrekt ikke utkonkurreres av aktører som ikke ønsker å etterleve regelverket, er det behov for å innføre en plikt om å formidle VOEC-nummeret digitalt til tollmyndighetene. Et absolutt krav om å gi opplysningene til tollmyndighetene elektronisk kan også bidra til at store internasjonale aktører velger å tilpasse sine systemer i større grad enn i dag, til tross for at det norske markedet anses som relativt lite.

Etter departementets vurdering vil dette bidra til å redusere feilsituasjonene som oppstår når VOEC-nummeret kun fremgår fysisk på forsendelsen, mens tollbehandlingen skjer på bakgrunn av den informasjonen som fulgte med elektronisk. Tolletaten opplyser at de har registrert mye feilføring av VOEC-nummer i de digitale forsendelsesdataene. En plikt til at opplysningene skal leveres elektronisk vil presisere viktigheten av å angi VOEC-nummeret på korrekt måte, på korrekt sted - i det reserverte feltet. Dette er ønskelig for å sikre en rask og smidig grensepassering for lavverdisendingene i VOEC-ordningen.

Et krav om å gi opplysning om VOEC-nummeret elektronisk har til hensikt å redusere usikkerhet rundt pakkens innhold og unngå tilfeller av dobbeltbeskatning ved at VOEC-varer feilaktig blir deklareret.

I praksis oppfylles plikten om å oppgi VOEC-nummer i dag på ulike måter avhengig av transportmåte. For veitransport og kjøretøy på ferge oppfylles den normalt ved at fører melder seg i ekspedisjonen på tollstedet ved ankomst og fremlegger papirdokumentasjon for medbrakt last. På ferge leveres også noe informasjon om transportmiddel, besetning og last. Ved luftfart og sjøfart oppfylles pliktene oftest ved at det leveres et manifest før ankomst. Dagens praksis er ikke ensartet.

En plikt til å gi opplysning til tollmyndighetene digital utløser et behov for berørte aktører til å tilknytte seg til Tolletatens system for innsending av forsendelsesdata. Per i dag kan opplysninger om VOEC-nummer gis i reservert felt i forsendelsesdata til Tolletatens system for manifestdata (Treff-løsningen). Det pågår et arbeid i Tolletaten med å digitalisere tollprosedyrer og nye systemer for å ivareta melde- og opplysningsplikten etter nytt vareførselsregelverk. Departementet viser til at Tolldirektoratet 20. september 2022 har sendt på høring et forslag til utfasing av direktekjøringsordningen og innføring av digital melde- og opplysningsplikt. I høringsnotatet skisseres det en tidsplan for innfasing av en ny digital løsning for melde- og opplysningsplikten ved ankomst. Ny systemstøtte for melde- og opplysningsplikten skal gradvis tas i bruk i løpet av 2023 for landevei- og lufttransport, og i løpet av 2024 for transport på fartøy og tog. Høsten 2023 skal dagens system for innsending av forsendelsesdata (Treff-løsningen) innlemmes i den nye systemstøtten. I dette systemet vil det være mulig å avgi VOEC-nummer sammen med annen forsendelsesinformasjon. Det legges derfor til rette for næringslivets omstillingsbehov, og at kravet om digitalt VOEC-nummer gjøres obligatorisk i samme takt som nytt system for melde- og opplysningsplikten implementeres.

4 SAMLEFORTOLLING – VIRKEOMRÅDE

4.1 Gjeldende rett

I utgangspunktet kan en tolldeklarasjon bare inneholde varer til ett subjekt (privatperson eller virksomhet). Speditører kan gis tillatelse til å samle varer til flere privatpersoner i en tolldeklarasjon (samlefortolling), jf. tollforskriften § 4-20-5 første ledd. Bestemmelsen videreføres ved vareførselsforskriften § 4-1-5 første ledd. Ordningen med samlefortolling ble innført for å avhjelpe en økende trend med lavverdisendinger til privatpersoner. Ordningen har som formål å gi en effektiv vareflyt og samtidig skjerme toll- og speditørsystemene for store mengder data. Dagens ordning med samlefortolling gjelder for innførsel av varer til privatpersoner, med en verdi fra og med 350 kroner til og med 3 000 kroner. Sendingene kan ikke inneholde varer underlagt forbud, restriksjoner eller særavgifter, som f.eks. matvarer, tobakk og alkohol.

Samlefortolling er ment for store transportører/speditører der antallet lavverdisendinger er så høyt at ordinær deklarerings er vanskelig å følge opp innenfor tidsfristene som gjelder. Kravet om et «vesentlig omfang» er satt til minimum 50 000 forsendelser årlig innenfor angitte verdigrenser, jf. tollforskriften § 3-1-24 (2) e. Bestemmelsen videreføres ved vareførselsforskriften § 2-4-7 annet ledd bokstav e. I tillegg stiller vareførselsforskriften § 2-4-7 (tollforskriften § 3-1-24) flere vilkår for å omfattes av ordningen, blant annet til soliditet og etterrettelighet. Foretak som ønsker å søke om tillatelse til samlefortolling, må også være registrert i Foretaksregisteret. Foretaket må være et selvstendig eller uavhengig transportselskap som står for innførsel og deklarasjon av sendinger til private varemottakere. Foretakets transporttilbud må være allment tilgjengelig, ikke avhengig av medlemskap, og ordningen gjelder for sendinger fra virksomheter til private (B2C) eller fra private til private (C2C).

Foretaket må i tillegg ha bevilling som tollagerholder A og tillatelse til elektronisk overføring av samledeklarasjon i TVINN. Fordi Tolletaten bare mottar en

samledeklarasjon, må foretaket holde oversikten over de enkelte sendingene som er slått sammen på deklarasjonene. Sendingene skal derfor registreres hos foretaket på en slik måte at de kan følges og spores i regnskap og system til de er utlevert kunde. Dato og sted ved utlevering og ekspedisjons- og løpenummer fra fortolling, skal komme frem for hver sending i foretakets regnskaper. Ved fortolling må foretaket fremlegge en oversikt over sendinger som faktisk inngår i samledeklarasjonen. Foretaket må ha rutiner som sikrer at foretaket etter varsel fra Tolletaten eller på eget initiativ, kan stoppe eller tilbakekalle en sending før utlevering til mottaker.

Dersom transportøren leverer tolldeklarasjonen på vegne av mottaker av varen (deklarasjonspliktige), må fullmakt fra den det opptres på vegne av foreligge innen samlefortolling oversendes Tolletaten. Det er ikke krav om at fullmakten må være skriftlig, men fullmektigen må kunne sannsynliggjøre at det foreligger en fullmakt på forespørsel fra tollmyndighetene. Departementet viser til forslag i Prop. 1. LS (2022-2023) *skatter, avgifter og tollavgift 2023* kapittel 13 om regulering av tollrepresentantordningen i vareførselsloven og tollavgiftsloven.

Toll- og merverdiavgift som er fastsatt på bakgrunn av samlefortolling skal betales ved å benytte foretakets oppgjørsmåte hos Skatteetaten. Se høringens pkt. 7 om forslag om utvidet betalingsfrist for samlefortolling.

4.2 Departementets vurdering og forslag

Samlefortolling er en mye brukt ordning som er målrettet mot det økende volumet av elektronisk handel av varer som leveres fra utlandet rett til norsk forbruker. Det høye og over tid stigende volumet av lavverdivarer og det høye antallet endelige mottagere gjør at denne fortollingsmåten er godt egnet for å sikre effektiv og nødvendig kontroll med denne vareførselen.

Departementet foreslår å utvide virkeområdet for samlefortolling, slik at også varer under 350 kroner vil kunne samlefortolles. I praksis har det frem til en eventuell avvikling av overgangsordningen ikke vært behov for å samlefortolle varer med verdi under 350 kroner på grunn av deklarasjonsfritaket. Ved avvikling av overgangsordningen med generelt deklarasjonsfritak for varer med verdi under 350 kroner vil det oppstå et behov for at også slike varer kan omfattes av ordningen med samlefortolling. Det er imidlertid ikke behov for endringer i regelverket fordi verdigrensen i vareførselsforskriften § 4-1-5 omfatter varer til privatpersoner med verdi «til og med 3 000 kroner», og dermed også vil omfatte varer med verdi under 350 kroner når overgangsordningen oppheves.

Departementet foreslår å nedjustere praksis knyttet til anvendelsen av vilkåret «vesentlig omfang» i vareførselsloven § 2-4-7 annet ledd bokstav e. tollforskriften § 3-1-24 (2) e. Selv om det ikke følger av forskriften, er det i dag et krav om minimum 50 000 forsendelser med verdi under 3 000 kroner årlig. Det foreslås at kravet senkes til minimum 10 000 forsendelser årlig. Det gjør at flere virksomheter kan benytte samlefortolling til deklarerer av lavverdisendinger til privatpersoner. Denne endringen vil redusere risikoen for overbelastning i systemer og gi bedre grunnlag for konkurranse og effektivitet i transport- og speditørbransjen, som igjen kan bety lavere gebyrer for forbrukere.

Det blir ikke gjort noen endringer i kravene til etterlevelse og soliditet, for å sikre at det kun er seriøse aktører som får tilgang til denne lettelsen.

5 MÅNEDLIG OPPGJØRSORDNING FOR SAMLEDEKLARASJON LEVERT AV SPEDITØRER

5.1 Gjeldende rett

Toll og avgifter som oppstår ved innførsel forfaller etter lovens hovedregel samtidig med at plikten til å beregne toll oppstår, jf. skattebetalingsloven § 10-41 første ledd. Etter skattebetalingsloven § 14-20 kan speditører som forestår fortolling på vegne av

andre, innvilges kreditt for fortollinger som foretas i løpet av en dag (dagsoppgjør). Ordlyd i skattebetalingsloven §§ 10-41 og 14-20 endres noe ved ikrafttredelse av tollavgiftsloven, jf. tollavgiftsloven § 13-3 nr. 5 om endringer i andre lover. Krav som oppstår på bakgrunn av dagsoppgjørsordningen forfaller til betaling første virkedag etter fortolling, jf. skattebetalingsloven § 10-41 tredje ledd.

5.2 Departementets vurdering og forslag

Departementet foreslår en ny betalingsordning for varesendinger med lav verdi, det vil si under 3 000 kroner, som fortolles av speditører i en samledeklarasjon. Departementet foreslår at speditører kan søke om at toll og avgifter som oppstår for slike varer kan betales den 18. i neste måned.

For speditørene er det enkelte praktiske utfordringer knyttet til å måtte betale avgifter av varer med mindre verdi dagen etter tollbehandling. En del varer som tollbehandles blir ikke hentet av mottaker av varen, og må returneres. Konsekvensene av at varen returneres er at den innleverte deklarasjonen må endres, og det oppstår et krav på tilbakebetaling av innbetalt toll- og merverdiavgift.

Behovet for en månedsoppgjørsordning gjelder særlig varesendinger med verdi under 350 kroner, når overgangsregelen med deklarasjonsunntak avvikles. Ved en ny ordning med månedsoppgjør, vil man unngå en del tilbakebetalinger for varer som returneres rett etter tollbehandlingen. For varesendinger med verdi over 350 kroner antas dagens ordning for dagsoppgjør å fungere tilfredsstillende. Det er imidlertid praktiske utfordringer for Skatteetaten å ha to ulike løsninger for betaling av krav som oppstår på bakgrunn av samlefortolling. En ny ordning med månedsoppgjør bør derfor omfatte alle krav som har sitt grunnlag i en samlefortolling.

Departementet foreslår at ordningen med månedlig oppgjør ellers har de samme vilkår for bruk som dagsoppgjørsordningen. Dette gjelder for eksempel kravene til søknad,

kredittverdighet og tilbakekallelse av tillatelse til å benytte ordningen. For varesendinger med verdi over 3 000 kroner eller varer som ikke omfattes av ordningen for samlefortolling, for eksempel særavgiftpliktige varer, foreslås ingen endringer i betalingsordningen for speditører.

Departementet foreslår at ordningen lovteknisk hjemles på samme måte som dagsoppgjørordningen. Det vises til forslag til endringer i skattebetalingsloven § 10-41 første og annet ledd, og endring i skattebetalingsforskriften § 9-1-2 første ledd og ny § 14-20-20.

6 SÆRLIG TILRETTELAGT ORDNING MED ADGANG TIL TOLLDEKLARERING UTEN Å BEREGNE TOLL- OG MERVERDIAVGIFT

6.1 Gjeldende rett

VOEC-sendinger er unntatt fra plikten til å levere tolldeklarasjon og blir utlevert til mottaker når de ankommer landet, jf. tollforskriften § 4-10-4 bokstav f. Bestemmelsen videreføres i vareførselsforskriften § 4-1-24 første ledd. For varer med verdi over 350 kroner er det et vilkår for deklareringsunntaket at opplysninger om tilbyders VOEC-nummer er levert til tollmyndighetene, jf. vareførselsloven § 2-4-3 første ledd. For varer under 350 kroner medfører overgangsordningen inntil videre deklarasjonsfritak også om VOEC-nummeret ikke er levert tollmyndighetene, jf. vareførselsloven § 2-4-3 annet ledd (tollforskriften § 4-10-4 bokstav i).

Varer som ikke inngår i VOEC-ordningen skal tollbehandles på ordinær måte. Dersom VOEC-varer feilaktig blir tollbehandlet på ordinær måte, kan dette resultere i dobbeltbeskatning for den tollavgiftspliktige (tollskyldner) ved at det må svares merverdiavgift og eventuell tollavgift ved innførselen etter ordinære regler, i tillegg til merverdiavgift som er oppkrevd av utenlandsk VOEC-registrert tilbyder. For å unngå dobbeltbeskatning, kan det benyttes en midlertidig særlig tilrettelagt ordning i TVINN dersom speditøren får opplysninger om varens VOEC-nummer uten at det er gitt opplysninger om dette via Tolletatens digitale system for innlevering av

forsendelsesdata (manifestopplysninger). Ordningen innebærer at speditør ved levering av tolldeklarasjon kan merke tolldeklarasjonen med en kode (VEC). Tolldeklarasjoner med denne merkingen vil bli godkjent og varen frigitt uten at det må svares toll- eller merverdiavgift, som normalt ved deklarasjon for overgang til fri disponering (fortolling).

6.2 Departementets vurdering og forslag

Departementet foreslår å videreføre den særlig tilrettelagte ordningen i TVINN, som tillater levering av tolldeklarasjon for prosedyren overgang til fri disponering (fortolling) for VOEC-varer uten at det må beregnes og betales toll- og merverdiavgift. Departementet foreslår en egen bestemmelse som åpner for at levering av en slik tolldeklarasjon anses å oppfylle plikten til å levere VOEC-nummeret i forsendelsesinformasjon.

Vareførselsloven § 4-1 annet ledd, jf. § 3-5 annet ledd, innebærer at en vare som deklarerer for overgang til fri disponering, ikke anses gått over til fri disponering før toll- og merverdiavgift er beregnet og betalt. Departementet legger til grunn at disse bestemmelsene ikke er til hinder for en praktisk løsning for VOEC-varer når opplysninger om VOEC-nummeret tilkommer tollmyndighetene ved levering av deklarasjonen. Men departementet foreslår en presisering av at opplysningsplikten etter vareførselsloven § 2-4-3, og dermed vilkåret for deklarasjonsfritak, anses oppfylt når opplysninger om VOEC-nummeret gis på samme måte som deklarasjon for prosedyren overgang til fri disponering. Formelt vil en slik deklarasjon ikke omfattes av vareførselsloven § 4-1, jf. § 3-5.

Departementet viser til at Tolletaten i løpet av 2021 mottok rundt 6 400 deklarasjoner med VOEC-varer i TVINN hvor koden (VEC) er benyttet. Antallet slike deklarasjoner antas å øke når overgangsordningen med deklarasjonsfritak for varer under 350 kroner

hvor det ikke gis opplysninger om VOEC-nummeret i forsendelsesinformasjonen, avvikles.

Det er ikke ønskelig at varer som det er klart er avgiftsbehandlet av den utenlandske tilbyderen i samsvar med hovedregelen, igjen skal avgiftsbelegges ved innførselen. Departementet foreslår derfor at denne ordningen videreføres også etter at overgangsordningen med midlertidig unntak fra deklareringsplikten for VOEC-varer avvikles.

Departementet viser til forslag til nytt tredje ledd i vareførselsforskriften § 4-2-24.

7 ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

7.1 Det offentlige

Tolletaten

Det legges til grunn at deler av tilpasningene inngår som en del av den større digitale omleggingen som Tolletaten er i gang med. Forslagene antas derfor ikke å ha vesentlige økonomiske konsekvenser for Tolletaten. Det vil være behov for enkelte tilpasninger i eksisterende systemer som TVINN, og løsningene som benyttes til mottak av manifestdata med opplysninger om VOEC-sendinger. Som følge av ny månedlig oppgjørsordning, må det opprettes en ny betalerkode som kan benyttes ved deklarerer av samlefortollinger i TVINN-systemet. For Tolletaten har forslagene derfor mindre økonomiske og administrative konsekvenser som dekkes innfor etatens gjeldende budsjett.

Skatteetaten

Konsekvenser for Skatteetaten vil være systemutvikling som bygger på noe gjenbruk av etablert funksjonalitet i etatens systemer i tillegg til noe nyutvikling.

Det må på ulike måter tilrettelegges for å kunne tilby og ta i bruk ny månedlig oppgjørsordning samt sikre oppfølging og etterlevelse av ordningen.

Utvikling og tilrettelegging vil måtte bli prioritert innenfor etatens gjeldende budsjett.

Proveny

De foreslåtte endringene legger til rette for avvikling av det midlertidige deklareringsunntaket for varesendinger med verdi under 350 kroner. Avviklingen vil trolig øke etterlevelsen av merverdiavgiftsregelverket. Hvor stor effekten eventuelt vil være, er imidlertid høyst usikkert. Endringene som foreslås i høringen antas samlet å bidra til å sikre statens inntekter fra ordningen.

Ved at segmentet 350-3 000 kroner vil inngå i en månedlig oppgjørsordning, blir det en forsinket innbetaling sammenlignet med dagens løsning med dagsoppgjør. Dette innebærer et lite rentetap for staten. I tillegg vil bokførte inntekter bli ca. 1/12 lavere det første året. En utsatt betalingsordning innebærer dessuten en noe større risiko for tap ettersom eventuelle betalingsproblemer vil bli avdekket senere enn for dagsoppgjørsordningen.

7.2 Næringslivet

Speditører og transportører som sender forsendelsesdata med VOEC-nummer til Tolletaten forventes å måtte gjøre enkelte systemtilpasninger for å knytte seg til Tolletatens gjeldende systemer for forsendelsesinformasjon, dersom de ikke allerede har gjort dette.

Omfanget av forsendelser som skal fortolles vil øke når deklarasjonsfritaket for varer under 350 kroner oppheves. Det innebærer at speditører vil få mer arbeid med sendinger som til nå har blitt utlevert til mottaker uten videre håndtering. Dette kan gi et behov for økt bemanning. Det kan være at det blir behov for noe systemtilpasning for å håndtere sendinger med verdi under 350 kroner. Dersom nye virksomheter skal ta i bruk samlefortolling med månedlig oppgjørsordning for å håndtere lavverdisendinger til privatpersoner, vil det være behov for systemtilpasning for å håndtere dette.

Tilsvarende gjelder virksomheter som har tillatelse til samlefortolling i dag, men som nå vil søke om månedlig oppgjørsordning. Den nye månedlige oppgjørsordningen vil i tillegg medføre endringer i speditørens programvare som benyttes ved deklarerer. Basert på opplysninger fra en av de største programvareleverandørene anslås det at etablering av en endring eller tillegg (avhengig av programvare hos speditører) for TVINN vil medføre en engangskostnad, avhengig av kompleksitet og antall deklarasjoner som skal håndteres, i størrelsesorden 3 000 - 10 000 kroner. På den annen side vil en overgang fra daglige til månedlige oppgjør være frivillig for virksomhetene. Det legges derfor til grunn at en slik overgang kun skjer i de tilfellene der aktørene finner det lønnsomt.

Det foreligger ikke sikkert grunnlag for å beregne de økonomiske konsekvensene av tiltakene for speditører og transportører. Det skyldes at konsekvensene vil avhenge av hvordan de ulike virksomhetene har innrettet sine systemer i dag og hvordan disse systemene ivaretar 350-kronersgrensen, samt eventuelt andre tilpasninger knyttet til utvidelse av samlefortolling og pliktig elektronisk merking av VOEC forsendelser.

Det blir en fordel for speditørene at de ikke trenger å betale avgift for forsendelser som returneres i perioden. Samtidig vil det gi en lettelse i og med at det gis betalingsutsettelse for hele segmentet 0 – 3 000 kroner. Det vil også være ressursparende for speditørene med månedlige, fremfor daglig innbetalinger. For de avgiftspliktige utenlandske selgerne/plattformene består pliktene etter det norske regelverket, men de foreslåtte endringene vil innebære at det også for disse aktørene vil være viktig at både forhåndsbetaling og «merking» gjøres riktig.

7.3 Privatpersoner

Privatpersoner som innfører varer med verdi opp til 350 kroner kjøpt i utlandet fra selgere som ikke er VOEC-registrert, vil som følge at overgangsordningen blir avviklet bli belastet med merverdiavgift fra første krone, noe som også er intensjonene med å

fjerne minstegrensen Det vil trolig også påløpe et administrasjonsgebyr fra speditøren dersom VOEC-varer deklarerer i TVINN uten at de avgiftsbelegges.

8 IKRAFTTREDELSE

Departementet legger opp til at forslaget om plikt for transportørene til å gi opplysningen om forsendelsens VOEC-nummer digitalt vedtas så snart som mulig etter at forslaget har vært på høring. Det foreslås imidlertid å legge til rette for næringslivets omstillingsbehov, og at kravet om digitalt VOEC-nummer gjøres obligatorisk i samme takt som nytt system for melde- og opplysningsplikten implementeres. Første tidspunkt for innføring vil derfor være 1. oktober 2023, se nærmere under punkt 3.2.

Departementet legger opp til at også avviklingen av overgangsordningen for varer under 350 kroner, reduksjon i ordningen med samlefortolling og forslaget om månedlig oppgjørsordning for samlefortolling vedtas så snart som mulig etter at høringen er gjennomført, og at endringene trer i kraft fra 1. oktober 2023.

Departementet legger opp til at forskriftsregulering av den særlig tilrettelagte ordningen i TVINN, som tillater levering av tolldeklarasjon for prosedyren overgang til fri disponering (fortolling) for VOEC-varer uten at det må beregnes og betales toll- og merverdiavgift, tas inn i vareførselsforskriften som trer i kraft 1. januar 2023.

Forslag til lovendring

Lov om endring i lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav

I

I skattebetalingsloven gjøres følgende endringer:

§ 10-41 første og annet ledd skal lyde:

(1) Tollavgift og andre avgifter som oppstår ved innførsel, og som ikke belastes tollkreditten, *dags- eller månedsoppgjørordning*, jf. § 14-20, forfaller til betaling samtidig med at plikten til å beregne avgiftene oppstår.

(2) Krav som belastes tollkreditten *eller månedsoppgjørordning* en kalendermåned, forfaller til betaling den 18. i neste måned.

Overskriften til § 14-20 skal lyde:

§ 14-20. Tollkreditt og *dags- og månedsoppgjørordning*

§ 14-20 annet ledd skal lyde:

(2) Speditører som deklarerer varer for prosedyren overgang til fri disponering på vegne av andre, kan innvilges kreditt. Kreditt kan gis både for deklarasjoner som foretas i løpet av samme dag (dagsoppgjør) og for deklarasjoner med mer enn en mottaker som foretas i løpet av en kalendermåned (*månedsoppgjør*).

Forslag til forskriftsendringer:

Forskrift om endringer i forskrift av 21. desember 2007 nr. 1766 til utfylling og gjennomføring mv. av skattebetalingsloven

I skattebetalingsforskriften gjøres følgende endringer:

I

§ 9-1-2 første ledd skal lyde:

(1) Betaling av toll- og avgifter som oppstår ved innførsel som ikke belastes tollkreditten eller *dags- eller månedoppgjørsordning*, skal skje til Tolletaten. Kontant betaling av dagsoppgjør kan skje til Tolletaten.

Deloverskriften til § 14-20 skal lyde:

§ 14-20. *Tollkreditt og dags- og månedoppgjørsordning*

Nytt punkt C. skal lyde:

C. Månedoppgjørsordning

Ny § 14-20-20 skal lyde:

§ 14-20-20. *Månedoppgjørsordning*

(1) *Skattekontoret kan etter søknad på fastsatt blankett innvilge speditører tillatelse til å foreta samlet oppgjør for de deklarasjoner som er innlevert i løpet av en kalendermåned jf. skattebetalingslovens § 14-20 andre ledd. Ordningen omfatter deklarasjoner med flere mottakere i samme deklarasjon (samlefortolling), jf. vareførselsforskriften § 4-1-5.*

(2) *Bestemmelsen i § 14-20-10 andre ledd til femte ledd og §§ 14-20-11 til 14-20-14 om dagsoppgjør gjelder tilsvarende for månedoppgjørsordningen.*

II

Forskriften trer i kraft 1. oktober 2023.

Forskrift om endring i forskrift xx.xx 2022 nr. xx om inn- og utførsel av varer.

I vareførselsforskriften gjøres følgende endringer:

I

§ 2-4-3 nytt annet ledd skal lyde:

(2) Opplysningsplikten anses også oppfylt dersom opplysninger om tilbyders identifikasjonsnummer gis på samme måte som deklarasjon for prosedyren overgang til fri disponering.

II

§ 2-4-3 første ledd skal lyde

(1) Den som bringer en vare som omfattes av § 4-1-24 til tollområdet, og som har mottatt tilbyders identifikasjonsnummer, jf. merverdiavgiftsloven § 14-5, fra avsenderen av varen, skal gi opplysning om dette til tollmyndighetene i løsning for elektronisk meldingsutveksling av forsendelsesinformasjon. For varer som innføres på fartøy eller tog kan opplysning gis etter bestemmelsene i § 2-3-2 for fartøy og § 2-3-3 for tog.

III

§ 4-1-24 nytt annet ledd skal lyde:

(2) Med vare med mindre verdi menes vare med verdi under 3 000 kroner. Transport- og forsikringskostnader inngår ikke ved fastsettelse av varens verdi.

IV

Endringene under I trer i kraft straks.

Endringen under II og III trer i kraft fra 1. oktober 2023.